

13.11.2022

Intressekonflikter – riktlinjer och utbildning "code of conduct"

Initiativ Tillägg till den blivande förvaltningsstadgan.

Intressekonflikter – riktlinjer och utbildning "code of conduct"

Code of Conduct betyder organisationens egna principer för god affärssed eller etiska spelregler. Det är ett självständigt dokument som organisationen har utarbetat för sig själv och som styr organisationsledningens och anställdas nuvarande och framtida verksamhet mot uppsatta mål. Etiska riktlinjer eller etiska principer hjälper organisationen att agera på ett övertygande och säkert sätt i en uppkopplad och även internationell miljö.

Intressekonflikter kan sammanfattas under tre rubriker för att sedan definiera syftet

1 Jäv

Stadens arbetstagare och politiska beslutsfattare ska avstå från att fatta, bereda, förorda och föredra beslut i situationer där de är jäviga. Jävsgrunderna ingår i kommunallagen.

För att trygga det allmänna förtroendet ska jävssituationen alltid granskas objektivt. Detta innebär en granskning av hur situationen ser ut med utomståendes ögon, även om jävet uppenbarligen inte påverkar eller ens kan påverka behandlingen av ärendet eller det beslut som fattas i ärendet.

Beslutsfattarna ska själva bedöma och konstatera sitt jäv i ärendet. En ledamot eller föredragande i ett kollegialt organ beslutar dock inte själv om jäv, utan jävet bedöms och avgörs av hela organet efter att ha hört personen i fråga.

Jäviga personer får inte delta i behandlingen av ett ärende eller vara närvarande då ärendet behandlas. Förbudet gäller förutom beslutsfattande även föredragning av ärendet och innehållslig beredning av beslutet, men inte sedvanligt kontorsarbete, såsom kopiering och sändande av handlingar.

2. Bisysslor

Med bisyssla avses tjänst, avlönat arbete och uppgift samt yrke, näring och rörelse. En bisyssla är till exempel ett tjänste- eller anställningsförhållande till en annan arbetsgivare än Borgå stad, ett annat anställningsförhållande samt utövande av privata ombudsuppgifter eller företagsverksamhet.

Bisysslor kan lätt orsaka sådana bindningar som kan bidra till att försvaga förtroendet för att stadens beslutsfattande eller beredningen av ärendet är opartisk. Därför ska alla bisysslor anmälas till arbetsgivaren, och bisysslor är tillåtna endast med arbetsgivarens tillstånd.

Vid prövningen av beviljande av tillstånd till bisyssla beaktas om bisysslan äventyrar förtroendet för opartiskheten i skötseln av uppgiften, om den annars försvårar en ändamålsenlig skötsel av uppgiften eller om den som konkurrerande verksamhet skadar arbetsgivaren. Samtycke kan inte ges, om stadens arbetstagare på grund av bisysslan annars än sporadiskt eller tillfälligt skulle bli jävig i sina centrala arbetsuppgifter.

3. Gåvor och gästfrihet

En anställd vid Borgå stad får inte godkänna eller ta emot en ekonomisk eller annan förmån, om den kan försvaga förtroendet för en person eller för att stadens verksamhet är jämlik.

I enlighet med försiktighetsprincipen ska stadens arbetstagare avstå från en förmån vars godtagbarhet arbetstagaren tvivlar på. Förtroendet kan äventyras även om den ekonomiska förmånen eller annan förmån inte de facto påverkar personens arbetsuppgifter.

Det är tillåtet att ta emot en skälig och sedvanlig ekonomisk förmån eller gåva som också en stadsanställd erbjuder sina kunder och samarbetspartner. Man kan till exempel ta emot skäliga och sedvanliga bemarkelsedagsgåvor och julklappar.

Mottagandet av en förmån eller gästfrihet förutsätter alltid en bedömning från fall till fall som stöds av följande kriterier:

Förmånens värde i euro

Förmånens skälighet och sedvanerätt

Förmånens nödvändighet och behov av förmånen med tanke på arbetsuppgifterna

Kvaliteten på ärenden som gäller tillhandahållare av förmåner i Borgå stad

Förmånstagarens ställning och påverkningsmöjligheter

Förmångivarens motiv.

För att identifiera och tillägna sig en intressekonflikt krävs förutom anvisningar också kontinuerlig utbildning för hela personalen men också för de politiska beslutsfattare till exempel när fullmäktigeperioden inleds.

På nätet finns mycket information och färdiga modeller som till exempel kan redigeras till ett separat program.